

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МІЖНАРОДНЕ ПРАВО»

Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Освітньо-професійна програма	«Право»
Факультет	Юридичний
Кафедра	Цивільно-правових дисциплін
Семестр	VII
Кількість кредитів	4
Мова викладання	українська

Викладач	к.ю.н., доцент Микулець Віталій Юрійович
Контактна інформація	mikul2021@ukr.net

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	Вивчення дисципліни надає можливість ознайомитися з періодизацією виникнення міжнародного права, термінологією, основними принципами, поняттями і категоріями, які застосовуються при вивченні міжнародного права, розглянути основні положення права міжнародних договорів і організацій, засвоїти основи відповідальності в міжнародному праві, безпеки і права збройних конфліктів, міжнародно-правові положення території і населення та міжнародного морського права. В ході опанування навчальною дисципліною у здобувачів формуються здатність самостійного аналізу міжнародних правових актів, оцінки подій, які мають прояви в сучасному світі з точки зору норм міжнародного права.
Мета та цілі	Ознайомлення з основними категоріями та галузями міжнародного права, засвоєння знань щодо основних принципів, інститутів та механізму міжнародно-правового регулювання системи міжнародних відносин, формування професійних компетенцій в сфері міжнародного права, прищеплення здобувачам навичок та вмінь, необхідних для самостійної практичної діяльності. Завдання – вивчення теоретичних основ та нормативно-правової бази, методики аналізу різних аспектів міжнародного права, формування розуміння особливостей реалізації засад міжнародного права, специфіки практики міждержавних відносин і реалізації міжнародних норм у державах, практики міжнародних міжурядових організацій, особливостей практики застосування норм міжнародного права.
Результати навчання	Теоретичні знання про основні галузі та інститути міжнародного права, навички аналізувати та вміти застосовувати міжнародно-правові норми. Володіння знаннями змісту імперативних норм та принципів міжнародного права, засад сучасного українського конституціоналізму, реформування держави та європейської інтеграції, відповідних міжнародно-правових стандартів. Усвідомлення принцип верховенства права, пріоритетності

	міжнародних стандартів, насамперед у сфері прав людини.
Соціально-психологічні аспекти професійної компетентності (Soft skills)	Під час вивчення дисципліни студент отримує можливість формувати та розвивати soft skills - соціально-психологічні аспекти професійної компетентності: здатність аналізувати та оцінювати, інтерпретувати; здатність логічно мислити, креативно діяти; планувати та управляти часом, презентувати себе і свою позицію; діяти відповідально.
Пререквізити	Базові знання з дисциплін: «Теорія держави і права», «Конституційне право»

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання
Тема 1. Міжнародне право як особлива система права.	Загальне поняття та характеристика міжнародного права. Формування сучасного універсального міжнародного права. Функції міжнародного права. Поняття та види. Співвідношення функцій міжнародного права з загальними функціями права. Система міжнародного права. Структура системи міжнародного права: цілі, норми, принципи, інститути, галузі міжнародного права. Норми міжнародного права. Поняття та види джерел міжнародного права. Значення національного законодавства та доктрин міжнародного права. Міжнародне право як особлива система права, її відмінність від внутрішньодержавних правових систем. Концепції співвідношення міжнародного та внутрішньодержавного права.	Анотація матеріалу, практичні завдання
Тема 2. Суб'єкти міжнародного права.	Поняття міжнародної правосуб'єктності. Правоздатність суб'єкта міжнародного права. Джерела та основні інститути. Держави – основні суб'єкти міжнародного права: ознаки та загальна характеристика. Політико-правові і територіальні зміни та юридичні факти, які мають міжнародно-правову значимість. Визнання держав. Способи виникнення нових держав. Визнання урядів. Правонаступництво держав. Поняття та види правонаступництва. Міжнародна правосуб'єктність народів, що борються за незалежність (реалізують право на самовизначення). Функціональні суб'єкти міжнародного права.	Практичні завдання
Тема 3. Відповідальність у міжнародному праві.	Міжнародно-правова відповідальність. Поняття та роль у функціонуванні міжнародного права. Підстави для міжнародно-правової відповідальності. Класифікація міжнародних правопорушень. Поняття, ознаки, види. Нормативно-правова регламентація злочинів. Відповідальність держави за діяльність її органів, юридичних та фізичних осіб. Види відповідальності держав. Міжнародно-правові санкції. Особливості застосування санкцій. Кримінальна відповідальність фізичних осіб за правопорушення, які посягають на міжнародний правопорядок. Статути міжнародних трибуналів.	Практичні завдання
Тема 4. Право міжнародних договорів.	Поняття та види міжнародних договорів. Стадії укладання міжнародних договорів. Характеристика стадій. Правові наслідки таких дій для учасників договору. Тлумачення договорів. Реєстрація та опублікування договорів (промульгація). Статус депозитарія. Припинення міжнародних договорів і зупинення їхньої дії. Поняття недійсності договорів. Вплив війни на міжнародні договори.	Практичні завдання,
Тема 5. Право зовнішніх зносин.	Право зовнішніх зносин. Органи зовнішніх зносин держави: внутрішньодержавні та закордонні органи. Поняття дипломатичного права. Загальні інститути дипломатичного права. Поняття дипломатичного корпусу та його правовий статус на території держави перебування. Консульське право як підгалузь	Практичні завдання. підготовка презентацій.

	права зовнішніх зносин. Поняття консульського права, його особливості.	
Тема 6. Територія у міжнародному праві.	Територія як комплексне поняття, яка включає різні види просторів. Територія як юридична категорія, її види в залежності від режимів. Державна територія, її складові. Державний суверенітет у відношенні до державної території, державні кордони як межа розподілу суверенітету держави. Територіальні проблеми у взаємовідносинах держав, засоби їх вирішення. Простори, які знаходяться у загальному користуванні людством.	Практичні завдання. підготовка презентацій
Тема 7. Право міжнародних організацій.	Поняття та види міжнародних організацій. Критерії класифікації міжнародних організацій. Юридична природа правосуб'єктності. Структура міжнародної організації, система головних та допоміжних органів. Правове становище ООН. Регіональні міжнародні організації.	Практичні завдання. підготовка презентацій
Тема 8. Права людини і міжнародне право.	Права людини, які захищаються міжнародним правом. Класифікація прав та свобод за поколіннями. Зобов'язання держави відносно до фізичних осіб, які знаходяться на її території. Захист прав національних меншин у міжнародному праві. Класифікація міжнародних актів про права людини. Міжнародні універсальні механізми співпраці держав по захисту прав людини. Регіональні механізми захисту.	Практичні завдання. підготовка презентацій
Тема 9. Міжнародне гуманітарне право.	Міжнародно-правове регулювання збройних конфліктів. Принципи та джерела галузі. Напрямки міжнародного співробітництва у сфері збройних конфліктів. Початок війни та його правові наслідки, театр війни. Міжнародно-правовий захист жертв війни. Захист цивільних об'єктів і культурних цінностей. Міжнародне регулювання закінчення воєнних дій, стану війни.	Практичні завдання. підготовка презентацій
Тема 10. Мирні засоби вирішення міжнародних спорів.	Способи підтримки міжнародного миру та безпеки. Мирні засоби вирішення міжнародних спорів за Статутом ООН. Механізми мирного вирішення спорів конвенційного характеру. Дипломатичні засоби врегулювання спорів. Міжнародний арбітраж. Історія розвитку і процедура діяльності третейських судів. Міжнародна судова процедура. Вирішення спорів у межах міжнародних організацій. Вирішення міжнародних спорів між державами та юридичними і фізичними особами.	Анотація матеріалу, практичні завдання
Тема 11. Міжнародне кримінальне право.	Поняття, загальні ознаки та інститути міжнародного кримінального права. Джерела. Міжнародні злочини і злочини міжнародного характеру. Поняття та ознаки. Держави як суб'єкти нормотворення; держави як суб'єкти відповідальності за порушення зобов'язань щодо співробітництва в боротьбі зі злочинністю. Співробітництво держав у боротьбі зі злочинністю, її основні напрямки. Міжнародна організація кримінальної поліції (Інтерпол). Кримінальна відповідальність фізичних осіб за злочини міжнародного характеру. Міжнародний кримінальний суд у системі органів, що ведуть боротьбу зі злочинністю.	Анотація матеріалу, практичні завдання
Тема 12. Міжнародне економічне право.	Економічні міжнародні відносини як традиційна галузь співпраці держав. Спеціальні принципи галузі. Роль ООН у їх формуванні. Принципи міжнародного економічного права. Форми міжнародного економічного співробітництва. Види економічного співробітництва.	Анотація матеріалу, практичні завдання
Тема 13. Міжнародне морське право.	Джерела міжнародного морського права, кодифікація та прогресивний розвиток. Внутрішні морські води. Територіальне море (територіальні води). Виняткова економічна зона. Континентальний шельф. Відкрите море. Міжнародно-правові свободи відкритого моря. Права та обов'язки держав стосовно використання відкритого моря та його ресурсів. Міжнародні протоки та канали. Принцип мирного вирішення спорів та його регламентація.	Практичні завдання. підготовка презентацій

<p>Тема 14. Міжнародне повітряне та космічне право.</p>	<p>Поняття та ознаки міжнародного повітряного права. Принципи галузі. Джерела галузі. Міжнародні організації. Види співробітництва держав стосовно використання повітряного простору. Відповідальність авіакомпаній за смерть та шкоду, заподіяну пасажиром. Поняття міжнародного космічного права, його система, об'єкти, джерела, основні принципи міжнародного права та спеціальні принципи галузі. Джерела галузі.</p>	<p>Практичні завдання.</p>
---	--	----------------------------

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Основна:

1. Баймуратов М. О. Міжнародне публічне право. Підручник. Одеса : Фенікс, 2018. 762 с.
2. Міжнародне публічне право. Міжнародний захист прав людини : посіб. для підгот. до зовн. незалеж. оцінювання / Т. Л. Сироїд, О. А. Гавриленко, Л. О. Фоміна ; за заг. ед. Т. Л. Сироїд. – 2-ге вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2019. 494 с.
3. Міжнародне право : підручник / А. В. Войціховський ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2020. 544 с.
4. Мірошніченко В.О. Міжнародне приватне право у схемах і визначеннях : посібник. Київ: Центр навч. літ-ри, 2018. 152 с.
5. Сироїд Т.Л. Міжнародне публічне право : підручник. Одеса. Фенікс, 2018. 744 с.
6. Тетарчук В. І. Міжнародне право: Навчальний посібник для підготовки до іспитів. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 208 с.

Допоміжна:

7. Буткевич В. Г. Міжнародне право. Основні галузі : підручник / В. Г. Буткевич, В. В. Мицик, О. В. Задорожній ; за ред. В. Г. Буткевича. К. : Либідь, 2004. 816 с. Тимченко Л. Д., Кононенко В. П. Міжнародне право: підручник. Київ: Знання, 2012. 631 с.
8. Дахно І. І. Міжнародне економічне право: навчальний посібник.- Київ: Центр учбової літератури, 2009. 304 с.
9. Європейське право : Навчальний посібник для підготовки до іспитів. Київ: Центр учбової літератури" 2018. 158 с.
10. Європейський Союз: теорія і практика інтеграції заради успіху: навальний посібник / В. В. Дума, А. В. Боровик, А. В. Матвійчук, В. Ю. Микулець та інші; за заг. ред. А. В. Матвійчука. Рівне: Волин. береги, 2019. 156 с.
11. Конституційні основи державного ладу Республіки Польща: історія і сучасність: навальний посібник / В. В. Дума, О. В. Ільків, А. І. Левдер, В. Ю. Микулець та інші; за заг. ред. А. В. Матвійчука. Рівне: Волин. береги, 2019. 168 с.
12. Мережко О. О. Проблеми теорії міжнародного та приватного права. Київ : Юстиніан, 2010. 320 с.
13. Микулець В. Ю. Євроскептецизм і євро оптимізм: сучасні теоретико-правові підходи / В. Ю. Микулець // Збірник тез виступів Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми та перспективи розвитку вищої школи та економіки в XXI столітті», присвяченої 25-річчю Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука (11-12 жовтня 2018 р.). – Рівне: РВЦ МЕРУ ім. академіка С. Дем'янчука, 2018. – С. 30–33.
14. Микулець В. Ю. Сучасна специфіка прикордонної діяльності і проблема розвитку безпечних авіаперевезень / В. Ю. Микулець // Повітряне і космічне право: [Матеріали Всеукраїнської конференції молодих учених і студентів, Київ, Національний авіаційний університет 22 листопада 2018 р.] – Тернопіль: Вектор», 2018. – Т. 1. – С. 46–47.
15. Микулець В. Ю. Ознаки та положення Конституції Польщі як джерела адміністративного права. Збірник тез виступів Науково-практичної конференції «Актуальні проблеми правознавства періоду суспільно-політичних трансформацій в Україні», (17 травня 2019 р.). Рівне: Юридичний факультет Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука, 2019. С. 5–7.
16. Микулець В. Ю. Правова основа прикордонної діяльності / В. Ю. Микулець // Перспективи юридичної освіти та науки в Україні: регіональний вимір: Науково-практична конференція, м. Рівне, 19-20 грудня 2018 р. – Рівне, Юридичний факультет Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука, 2018. С. 73–75.
17. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Релецького. Київ: Знання, 2012. 437 с.
18. Міжнародне публічне право: підручник. / Г. О. Анцелевич, О. О. Покрещук. За ред. Г.О. Анцелевича. Київ: Алеута, 2005. 424 с.

Законодавство

19. Конституція України від 28 червня 1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
20. Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: Закон України від 18.03.2004р. № 1629-IV. Відомості Верховної Ради України. 2004, № 29, Ст. 367.
21. Про державний кордон України: Закон України від 04.11.1991р. №406-VII. Відомості Верховної Ради України. 1992, № 2, Ст. 5.
22. Про міжнародні договори України: Закон України від 29.06.2004 № 1906-IV Відомості Верховної Ради України. 2004, № 50, Ст. 540.
23. Про правонаступництво України: Закон України від 12.09.1991р. № 1543-XII Відомості Верховної Ради України. 1991, № 46, Ст. 617.
24. Про Уповноваженого Верховної Раді України з прав людини: Закон України. Голос України. 1998, № 20, 20

січня.

25. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22.09.2011р. № 5773-VI. Відомості Верховної Ради України. 2012, № 19-20, Ст. 179.
26. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 08.07.2011р. № 3671-VI. Відомості Верховної Ради України. 2012, № 16, Ст.146.
27. Про морське право. Конвенція ООН від 10.12.1982 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/> (дата звернення: 08.07.2019).
28. Віденська конвенція про право міжнародних договорів. URL : <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 23.03.2019).
29. Конвенція про заборону розробки, виробництва, накопичення, застосування хімічної зброї та про її знищення URL : <http://zakon.rada.gov.ua/> (дата звернення: 03.05.2019).
30. Конвенція про заборону розробки, виробництва і накопичення запасів бактеріологічної (біологічної) і токсичної зброї та про їх знищення. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/> (дата звернення: 09.03.2019).
31. Конвенція про правонаступництво стосовно міжнародних договорів. Київ: Юрінком, 1996, С. 58-90.
32. Конвенція про режим судноплавства на Дунаї. URL: <http://search.ligazakon.ua/> (дата звернення: 12.04.2019).
33. Конвенція про статус біженців від 28 липня 1951 р. URL: zakon1.rada.gov.ua (дата звернення: 23.04.2019).
34. Конвенція про спеціальні місії від 16 грудня 1969 року (набрала чинності з 1985 року). URL: zakon1.rada.gov.ua (дата звернення: 09.03.2019).
35. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права людини. URL: <http://subject.com.ua/> (дата звернення: 12.05.2019).
36. Європейська конвенція про взаємну допомогу у кримінальних справах від 20 квітня 1959 р. . URL: zakon1.rada.gov.ua (дата звернення: 09.03.2019).
37. Європейська конвенція про передачу провадження у кримінальних справах від 15 травня 1972 р. URL: zakon1.rada.gov.ua (дата звернення: 23.04.2019).
38. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права людини 1966 р. URL : <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 23.04.2019).
39. Про основні напрями зовнішньої політики України: Постанова Верховної Ради України. 1993, № 37, Ст. 379.
40. Регламент Європейського суду з прав людини. Практика Європейського суду з прав людини. Рішення. Коментарі. 1999, № 1, С. 123-217.
41. Статут Міжнародної організації кримінальної поліції Інтерполу. Інтерпол; Статут, Міжнародний документ від 13.06.1956 URL : <http://zakon2.rada.gov.ua> (дата звернення: 09.03.2019).

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В. І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua>
Верховна Рада України – <http://zakon.rada.gov.ua>
Президент України – <http://www.president.gov.ua>
Кабінет Міністрів України – <http://www.kmu.gov.ua>
Міністерство юстиції України – <http://www.minjust.gov.ua>
EUR-Lex. – <https://eur-lex.europa.eu/content/welcome/about.html>
Цифрові юристи. Цифрова освіта. – <https://osvita.diiia.gov.ua/courses/digital-lawyers>

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика	Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання.
Політика щодо дедлайнів та перекладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Політика щодо академічної доброчесності	Під час виконання завдань вимагається дотримання правил академічної доброчесності. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів

Види оцінювання	Бали
Змістовий модуль 1 (Теми 1-8)	36

Змістовий модуль 2 (Теми 9-14)	24
Підсумковий контроль – іспит	40

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни